

odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality
Nad Štolou 3
170 34 Praha 7

Nařízení komise (EU) 2015/2403 ze dne 15. prosince 2015, kterým se stanoví společné pokyny o normách a technikách znehodnocování střelných zbraní k zajištění toho, aby znehodnocené střelné zbraně byly nevratně neschopné střelby (dále jen „nařízení“) - dotazy

Otázky

- 1) Jakým způsobem bude nařízení implementováno do legislativy ČR?
- 2) Bude možné zbraně v minulosti znehodnocené podle dosud platného znění legislativy České republiky doprodat ze skladových zásob i po nabytí účinnosti předmětného nařízení, tedy po 8. dubnu 2016? Za jakých podmínek by takový doprodej probíhal a s jakými omezeními?
- 3) Jakým způsobem bude postupováno ve vztahu k dříve znehodnoceným zbraním? Budou tyto zbraně v držení občanů, fyzických osob podnikajících a právnických osob vyvlastňovány státem, a pokud tomu tak bude, jakým způsobem bude stanovena náhrada? Budou tyto osoby nějak omezeny v nakládání s tímto svým majetkem? Pokud vznikne povinnost tyto dříve znehodnocené zbraně odevzdat, tak dokdy se tak má stát a kam?

Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality (dále jen „OBPPK“) k výše uvedeným dotazům, týkajícím se dopadů nařízení na právní řád České republiky a na faktické stránky znehodnocování střelných zbraní, resp. nakládání s nimi, sděluje tento právní názor:

Úvod

Předně je třeba uvést, že nařízení, coby přímo použitelný předpis EU je, svojí povahou, ode dne své platnosti (15. prosince 2015) součástí právního řádu České republiky a ode dne účinnosti, tj. od 8. dubna 2016, se právní vztahy jím upravené, řídí podle této právní normy – není tedy nutno „přepisovat“ její dikci do stávajících českých právních norem. Pokud některé dosavadní tuzemské předpisy tomuto nařízení svým obsahem neodpovídají nebo mu dokonce odporují, je třeba je vykládat v souladu s nařízením a k těm jejich ustanovením, které takto vyložit nelze, se nebude nadále přihlížet.

Ad 1)

V případě **znehodnocování střelných zbraní a dalších jejich úprav** po 8. dubnu 2016 je nutno upozornit na skutečnost, že nařízení dopadá pouze na **některé vybrané druhy střelných zbraní** - viz Příloha č. 1, tabulka I nařízení. To znamená, že znehodnocování, resp. případné další operace technického charakteru se zbraněmi nezařazenými v této příloze bude i nadále probíhat v režimu vyhlášky č. 371/2002 Sb., kterou se stanoví postup při znehodnocování a ničení zbraně, střeliva a výrobě jejich řezů, ve znění vyhlášky č. 632/2004 Sb.

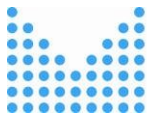
K samotné implementaci nařízení komise EU lze uvést, že při konkrétním provádění nařízení se bude vycházet ze stávajících ustanovení zákona o zbraních týkajících se problematiky znehodnocování střelných zbraní. Jinými slovy, pokud jde o technické požadavky na znehodnocování, ty bude po 8. dubnu 2016 stanovovat (pro některé vybrané druhy střelných zbraní) Příloha 1 nařízení, pokud jde o procesní postup (povolování znehodnocení, kontrolu a označování znehodnocených zbraní, vydání certifikátu o znehodnocení), použijí se stávající ustanovení § 63 a § 39 odst. 2 písm. b) a c) zákona o zbraních ale tak, aby se jejich použití nedostávalo do konfliktu s textem nařízení.

Proto za účelem zajištění organizačně technické stránky procesu znehodnocování některých střelných zbraní připravuje ministerstvo vnitra pouze podzákoný právní předpis, kterým se vyjasní některé návaznosti zákona o zbraních na nařízení, stanoví se národní podoba společné evropské znehodnocovací značky a konkrétní podoba certifikátu o znehodnocení. Tento podzákoný právní předpis bude však s ohledem na povinnou proceduru notifikace (čl. 8 nařízení) vydán s účinností až cca od 3. čtvrtletí tohoto roku.

Ad 2)

S ohledem na dikci bodu 9) preambule a čl. 1 odst. 2 nařízení **nebudou po 8. dubnu 2016 moci být** střelné zbraně znehodnocené podle předchozí právní úpravy převáděny (vývoz, dovoz) do jiného členského státu EU, resp. uváděny na trh, bez toho aniž by byly znovu znehodnoceny („doznehodnoceny“) podle postupů stanovených nařízením a v této souvislosti vybaveny i odpovídající „doprovodnou“ dokumentací.

Pod pojem „uvedení na trh“ spadají, s ohledem na obvyklý výklad tohoto pojmu, nejen případy prvního prodeje na trhu členského státu EU, ale i všechny další případy, kdy ve vztahu ke střelné zbraně dochází k převodu nebo přechodu vlastnického práva ve smyslu občanského zákoníku, nebo je daný výrobek na trhu jinak realizován v rámci obchodní činnosti (např. pronajat).

Vzhledem k tomu, že „doznehodnocení“ již jednou znehodnocené střelné zbraně představuje značně náročný a v některých případech nesplnitelný požadavek, a že výhrady vůči takovéto aplikaci nařízení i na vnitrostátní dispozici s dříve znehodnocenými zbraněmi vyjadřovala doposud většina členských států, není v blízké budoucnosti vyloučeno, že při následném revidování nařízení bude vznesen požadavek na omezení aplikace nařízení v tomto ohledu.

Jak jsme však již uvedli výše, pokud podnikatel bude „chtít umístit“ znehodnocenou střelnou zbraň na trh po 8. dubnu 2016, bude tato znehodnocené střelná zbraň muset splňovat podmínky stanovené nařízením, resp. českým podzákonným prováděcím právním předpisem.

Ad 3)

Podle našeho právního názoru lze aktuálně pouze uvést, že v České republice (podobně jako v jiných členských státech EU) do doby vzniku a zahájení provozu Centrálního registru zbraní, neexistuje evidence samotných znehodnocených střelných zbraní. Dále nejsou stanoveny žádné povinnosti informovat státní autority o převodu těchto zbraní, nebo takový převod evidovat, a převody vlastnictví (tj. hlavní případ „umístování na trh“) mohou být zcela v souladu se zákonem prováděny v zásadě mimo kontrolu orgánů veřejné moci. Přitom je stále třeba mít na paměti, že jde o převody zbraní doposud legálních, přičemž ani při porušení požadavků nařízení nelze v tomto jednání spatřovat trestný čin (a do doby změny příslušných národních právních předpisů ani konkrétní skutkovou podstatu jiného protiprávního jednání), a tedy i šetření uskutečňování těchto převodů bude v cílené, systematické podobě vesměs neproveditelné.

Nařízení stanovuje sice povinnost „doznehodnocovat“ střelné zbraně, nestanovuje ale přímo žádnou sankci za její nedodržení. Od každého členského státu se však očekává dodržování a vymáhání povinností stanovených nařízením, v daném případě je však způsob realizace dané povinnosti naprosto nejasný. Ve svém důsledku by vynucování tohoto požadavku vedlo zřejmě především ke kriminalizaci současných držitelů zbraní platně znehodnocených podle dosavadních českých předpisů, a to aniž by tato kriminalizace mohla být adekvátně zdůvodněna adekvátními bezpečnostními hledisky.

Nařízení na jednu stranu tedy sice zakazuje umístování těchto zbraní na trh (nesmí být tedy např. prodávána, darována atd.), ale nijak se nedotýká jejich vlastnictví a držení (tzn. subjekt, který ke dni nabytí účinnosti nařízení takto dříve znehodnocené zbraně vlastní, resp. drží, se nedopouští žádného protiprávního jednání). Není proto žádný důvod k tomu, aby střelné zbraně znehodnocené podle dosavadních předpisů byly po nabytí účinnosti nařízení vyvlastňovány, a to ani od podnikatelů, ani od fyzických, případně nepodnikatelských právnických osob. Rovněž

tak povinnost dříve znehodnocené střelné zbraně odevzdat není žádným právním předpisem stanovena.